

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/494/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217084
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217084.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, v konaní o odvolaní navrhovateľa zo dňa 05. 03. 2015 proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 18. februára 2015 č. k. 9C/70/2013-99, o odvolaní navrhovateľa zo dňa 25. 05. 2015 proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 11. mája 2015 č. k. 9C/70/2013-143 a o odvolaní navrhovateľa zo dňa 16. 04. 2015 proti výzve Okresného súdu Nitra zo dňa 27. marca 2015 v konaní pod sp. zn. 9C/70/2013-130, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 18. februára 2015 č. k. 9C/70/2013-99 **p o t v r d z u j e .**

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 11. mája 2015 č. k. 9C/70/2013-143 **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa prvým napadnutým uznesením zo dňa 18. 02. 2015 č. k. 9C/70/2013-99 uložil navrhovateľovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku v sume 20,- eur podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov s poukazom na ust. § 1 ods. 1, § 2 ods. 1, písm. a/, ods. 4, § 3, § 5 ods. 1, písm. a/, § 6 ods. 1, 2, § 7 ods. 10, § 9 ods. 1, 2, 7 vyššie citovaného zákona a s poukazom na poznámku 3 k položke 1.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Namietal, že napadnuté uznesenie neobsahuje odôvodnenie, ani žiadne skutkové a právne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu. Uviedol, že podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, ale nie ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Konštatoval, že podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, preto navrhovateľ nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 03. 2007 v konaní pod sp. zn. 4 Cdo 39/2007, v zmysle ktorého „za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v Prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy“. Zdôraznil, že v prílohe zák. č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania

voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Namietal, že poplatková povinnosť mu bola uložená v rozpore so zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov v prípade, keď ju nemal. Ďalej uviedol, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy SR vylúčené. Ak je účastníkovi konania v rozpore s vyššie citovaným zákonom ukladaná poplatková povinnosť tam, kde ju nemá, predstavuje takýto zásah zo strany štátu spravidla i zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale rovnako tak porušenie čl. 12 ods. 1, no najmä čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR, podľa ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd. Ďalej navrhovateľ v podanom odvolaní poukázal na ust. § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 01. 10. 2012, konanie sa teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z. (ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony), a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Podľa ust. § 4 ods. 1, písm. k/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov platom do 30. 09. 2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. 06. 2008 v konaní pod sp. zn. 5 M Cdo 14/2007, v ktorom bol vyslovený názor, že spoplatnenie procesného úkonu sa musí riadiť časom začatia konania a v prípade, ak prichádza do úvahy zužujúci i rozširujúci výklad, treba uprednostniť vždy ten výklad, ktorý je na prospech poplatníka. S týmto názorom podľa navrhovateľa korešponduje i názor vyslovený v uznesení Najvyššieho súdu SR zo dňa 10. 08. 2011 v konaní pod sp. zn. 6 M Cdo 2/2011, v zmysle ktorého bolo súdne konanie v čase začatia konania o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdnych poplatkov, pričom išlo o vecné oslobodenie, ktoré vyplývalo priamo zo zákona, a teda konanie bolo od poplatkovej povinnosti oslobodené celé. Za žiadny procesný úkon urobený v tomto konaní sa potom neplatí poplatok. Tento záver podľa navrhovateľa potvrdzujú i rozhodnutia vydané Okresným súdom Komárno a Okresným súdom Rimavská Sobota, ktoré pristúpili k zrušeniu uznesení o uložení povinnosti zaplatiť súdy poplatkov za podané odvolanie podľa položky 7a (uznesenie Okresného súdu Komárno zo dňa 16. 10. 2013 v konaní pod sp. zn. 8C 842/2012 a uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 03. 01. 2014 v konaní pod sp. zn. 16C/174/2012). Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhovateľ navrhol, aby súd prvého stupňa podanému odvolaniu v celom rozsahu vyhovel a svoje napadnuté uznesenie zrušil bez náhrady a v prípade, ak tento postup prvostupňový súd nevyužije, žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie/výzvu v celom rozsahu zrušil bez náhrady.

Druhým napadnutým uznesením zo dňa 11. 05. 2015 č. k. 9C/70/2013-143 súd prvého stupňa zastavil dovolacie konanie o dovolaní navrhovateľa zo dňa 16. 03. 2015 proti rozsudku Krajského súdu v Nitre pre nezaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie, pričom o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ustanovení § 1 ods. 1, § 2 ods. 1 písm. a/, § 5 ods. 1 písm. a/, § 6 ods. 2, § 10 ods. 1, § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Uviedol, že súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa proti odporcovi, ktorým sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy a odvolací súd, t.j. Krajský súd v Nitre rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil rozsudkom. Navrhovateľ podal proti tomuto rozsudku dovolacieho súdu dovolanie zo dňa 16. 03. 2015 a následne ho súd prvého stupňa výzvou vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za podanie dovolania v sume 40,- eur v lehote 10 dní, ktorá bola doručená právnomu zástupcovi navrhovateľa dňa 07. 04. 2015. O následkoch nezaplatenia súdneho poplatku bol navrhovateľ poučený, teda bol poučený o tom, že ak nebude súdny poplatok v určenej dobe zaplatený v správnej výške, súd konanie zastaví.

Navrhovateľ podal proti predmetnej výzve odvolanie, v ktorom uviedol, že napadnuté uznesenie neobsahuje odôvodnenie, teda žiadne skutkové a právne dôvody. Tvrdil, že v zmysle položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k vyššie citovanému zákonu sa poplatok vyrubuje za návrh na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, teda spoplatneniu podlieha len podanie návrhu na náhradu škody a súd nie je oprávnený rozširovať okruh úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti.

Súd prvého stupňa po preskúmaní obsahu spisového materiálu v odôvodnení svojho odvolaním napadnutého uznesenia o zastavení dovolacieho konania uviedol, že je potrebné postupovať v zmysle ust. § 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov a konanie zastaviť, nakoľko navrhovateľ súdny poplatok za dovolanie v lehote 10 dní nezaplatil. K podaniu navrhovateľa zo dňa 16. 04. 2015 (odvolanie proti výzve na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie) súd uviedol, že v ust. § 169 ods. 1 OSP je uvedená povinnosť odôvodniť písomné vyhotovenie uznesenia, pričom súd uložil navrhovateľovi povinnosť uhradiť súdny poplatok za dovolanie výzvou v zmysle ust. § 10 ods. 1 vyššie citovaného zákona, čiže nie je možné na výzvu aplikovať ustanovenia, ktoré určujú formu uznesenia. Voči výzve súdu nie je možné podať odvolanie. Súd preto bral podanie navrhovateľa, označené ako odvolanie, podľa jeho obsahu ako vyjadrenie k poplatkovej povinnosti, pričom dodal, že v predmetnej výzve bol navrhovateľ informovaný, že súdny poplatok sa uložil v zmysle položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, že poplatková povinnosť vznikla podaním dovolania a dovolacie konanie začalo dňa 20.03.2015. V zmysle vyššie uvedenej položky Sadzobníka súdnych poplatkov je spoplatnený návrh, ktorého sa navrhovateľ pôvodne domáhal. Súd poplatok za dovolanie vo výške 40,- eur určil v zmysle ust. § 5 ods. 1 písm. a/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, nakoľko poplatková povinnosť vznikla podaním dovolania a jeho výška je stanovená v zmysle ust. § 6 ods. 2 posledná veta vyššie citovaného zákona ako dvojnásobok poplatku stanoveného v Sadzobníku súdnych poplatkov, t. j. položka 7a - 20,- eur, teda 2 x 20,- eur. Poznamenal, že dovolacie konanie je samostatné konanie, a preto nie je možné naň aplikovať ust. § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona v znení platnom do 30. 09. 2012 a poukazovať na prechodné ust. § 18ca tohto zákona, nakoľko dovolacie konanie začalo dňa 20. 03. 2015 (od 01. 10. 2012 bolo ust. § 4 ods. 1 písm. k/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov zrušené) podaním dovolania, a preto bolo na mieste uložiť súdny poplatok podľa platného znenia vyššie citovaného zákona v čase podania dovolania, keď dovolacie konanie začalo až po účinnosti zákona, t. j. po 01. 10. 2012. Poplatková povinnosť za podanie dovolania nie je uvedená v prílohe k vyššie citovanému zákonu ako samostatný typ úkonu, resp. konania s uvedením výšky súdneho poplatku, ale je vyjadrená všeobecne v ust. § 6 ods. 2 tohto zákona v spojení s § ust. 5 ods. 1 písm. a/ tohto zákona. V prípade akceptovania výkladu navrhovateľa by vlastne poplatková povinnosť za dovolanie neexistovala, čo je v rozpore so znením a výkladom zákona. Súd žiadnu analógiu pri vyrubení súdneho poplatku nepoužil. S poukazom na uvedené, postupoval v medziach zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov a nakoľko súdny poplatok navrhovateľ za dovolanie neuhradil ani do tohto rozhodnutia a podľa jeho vyjadrenia ho nemieni uhradiť, súd konanie v zmysle ust. § 10 ods. 1 vyššie citovaného zákona zastavil.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c/OSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak bolo konanie vo veci zastavené.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Uviedol, že podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, ale nie ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Konštatoval, že podal dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, preto navrhovateľ nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané dovolanie. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 03. 2007 v konaní pod sp. zn. 4 Cdo 39/2007, v zmysle ktorého „za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v Prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy“. Zdôraznil, že v prílohe zák. č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie dovolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Namietal, že poplatková povinnosť mu bola uložená v rozpore so zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov v prípade, keď ju nemal. Ďalej uviedol, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku

vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy SR vylúčené. Ak je účastníkovi konania v rozpore s vyššie citovaným zákonom ukladaná poplatková povinnosť tam, kde ju nemá, predstavuje takýto zásah zo strany štátu spravidla i zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale rovnako tak porušenie čl. 12 ods. 1, no najmä čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR, podľa ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd. Ďalej navrhovateľ v podanom odvolaní poukázal na ust. § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 01. 10. 2012, konanie sa teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z. (ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony), a preto je nutné v súvislosti s podaným dovolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Podľa ust. § 4 ods. 1, písm. k/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov platom do 30. 09. 2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Zároveň poukázal na to, že Okresný súd Komárno pristúpil k zrušeniu uznesení o uložení povinnosti zaplatiť súdy poplatkov za podané odvolanie podľa položky 7a (uznesenie zo dňa 16. 10. 2013 v konaní pod sp. zn. 8C 842/2012). Neexistuje teda legálna povinnosť navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok za podané dovolanie, a preto nemôže existovať ani dôvod na zastavenie konania pre nespĺnenie neexistujúcej povinnosti zaplatiť súdny poplatok. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhovateľ navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa o zastavení konania zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 212 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolania navrhovateľa nie sú dôvodné a obe napadnuté uznesenia súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil, pričom takto rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov účinnom od 01. 10. 2012, teda v čase začatia odvolacieho i dovolacieho konania, súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/, ods. 4 veta prvá, vyššie citovaného zákona, poplatníkom je:
a/ navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu,
V odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ vyššie citovaného zákona, poplatková povinnosť vzniká:
a/ podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1, 2 vyššie citovaného zákona, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou.
Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 8 ods. 1 vyššie citovaného zákona, poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 10 ods. 1, veta práva a druhá vyššie citovaného zákona, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

Podľa § 17 ods. 2 vyššie citovaného zákona, poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom.

Podľa § 18ca vyššie citovaného zákona, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov ktorý je prílohou k vyššie citovanému zákonu, zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20 eur.

Navrhovateľ v podanom odvolaní zo dňa 05. 03. 2015 (proti uzneseniu o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie - odvolacie konanie sa vedie na odvolacom súde pod sp. zn. 11Co/494/2015) a v odvolaní zo dňa 25. 05. 2015 (proti uzneseniu o zastavení dovolacieho konania - odvolacie konanie sa vedie na odvolacom súde pod sp. zn. 11Co/495/2015) používa v podstate rovnakú argumentáciu spočívajúcu v tom, že nemá povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanie odvolania ani dovolania, nakoľko samotné konanie v predmetnej veci, v ktorom sa domáhal od odporcu náhrady škody a nemajetkovej ujmy sa začalo pred 01. 10. 2012, kedy podal na súd návrh a v tom čase s poukazom na ust. § 4 ods. 1, písm. k/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov bolo konanie o náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdnych poplatkov. S poukazom na uvedené potom i argumentácia odvolacieho súdu bude spočívať na rovnakých právnych základoch a dôvodoch.

Účelom súdnych poplatkov je aspoň čiastočná úhrada nákladov spojených so súdnym konaním zo strany účastníkov konania. Poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa Sadzobníka súdnych poplatkov ustanovený poplatok z návrhu, odvolania alebo dovolania, pričom v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie vo veci samej a poplatok sa vyberá podľa rovnakej sadzby ako v prvostupňovom konaní za podanie návrhu. Poplatková povinnosť vzniká už podaním odvolania. Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne postupoval, keď navrhovateľovi uznesením zo dňa 18. 02. 2015 uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 20,- eur podľa ust. § 1 ods. 1, § 2 ods. 1, písm. a/, ods. 4, § 3, § 5 ods. 1, písm. a/, § 6 ods. 1, 2, § 7 ods. 10, § 9 ods. 1, 2, 7 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov a podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, za podanie odvolania zo dňa 21. 02. 2014 proti rozsudku súdu prvého stupňa zo dňa 29. 10. 2013 č. k. 9C/70/2013-69.

Rovnako správne postupoval súd prvého stupňa i v prípade vyrubenia súdneho poplatku za dovolanie v sume 40,- eur, nakoľko poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v Sadzobníku súdnych poplatkov, a to s poukazom na ust. § 6 od. 2 vyššie citovaného zákona.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia a k tvrdeniam navrhovateľa v podanom odvolaní zo dňa 05. 03. 2015 proti uzneseniu súdu prvého stupňa zo dňa 18. 02. 2015 (uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie) a v odvolaní zo dňa 25. 05. 2015 proti uzneseniu súdu prvého stupňa zo dňa 11. 05. 2015 (zastavenie dovolacieho konania) odvolací súd uvádza, že do 30. 09. 2012 bolo súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdneho poplatku podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona. Od 01. 10. 2012 bolo toto ustanovenie (§ 4 ods. 1, písm. k/) zrušené. Keďže odvolacie konanie sa v predmetnej veci začalo podaním odvolania (zo dňa 21. 02. 2014), ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 24. 02. 2014 a dovolacie konanie sa začalo podaním dovolania (zo dňa 16. 03. 2015), ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 20. 03. 2015, nemožno na odvolacie ani dovolacie konanie aplikovať ust. § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona v znení účinnom do

30. 09. 2012 (v zmysle prechodného ustanovenia § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov), ale je potrebné aplikovať ustanovenia zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom v čase začatia odvolacieho a dovolacieho konania. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v konaní pod sp. zn. 8 Sžf 37/2010 „tak ako poplatková pohľadávka vzniká podaním návrhu a je zročná zároveň týmto okamihom, je aj poplatok z odvolania vo veci samej zročný okamihom, keď bolo toto odvolanie podané. Súd môže súdny poplatok vyrubiť a vymáhať až po vzniku poplatkovej povinnosti“. Povinnosťou navrhovateľa bolo teda zaplatiť súdny poplatok pri podaní odvolania vo veci samej, ale nakoľko tak navrhovateľ neurobil, súd mu poplatkovú povinnosť uložil uznesením a tento súdny poplatok sa bude vymáhať v prípade, ak ho navrhovateľ nezaplatí dobrovoľne. Rovnako tak bolo jeho povinnosťou zaplatiť súdny poplatok za podanie dovolania v sume 40,- eur, ale nakoľko tak neurobil, súd ho správne vyzval na jeho zaplatenie vo forme výzvy zo dňa 27. 03. 2015.

Súd teda konal na základe zákona a v súlade s ním a v žiadnom prípade nerozširoval okruh úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti, ako to tvrdil navrhovateľ v podaných odvolaniach. Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa súdny poplatok vyberá zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom ak poplatkovej povinnosti podlieha podanie žaloby, podlieha jej i podanie odvolania, resp. dovolania. V prípade, ak by zákonodarca mienil nespoplatniť odvolacie, resp. dovolacie konanie vo veciach týchto žalôb, bol by to v predmetnom zákone i upravil, napr. ako pri položke 13 Sadzobníka súdnych poplatkov, ku ktorej prislúcha poznámka, že v odvolacom konaní sa poplatky podľa tejto položky nevyberajú.

V predmetnej veci teda súd prvého stupňa postupoval správne podľa ust. § 5 ods. 1 písm. a/ a ust. § 6 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov a podľa poznámky č. 3 k položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k vyššie citovanému zákonu, v zmysle ktorej sa poplatky podľa rovnakej sadzby platia i v odvolacom konaní vo veci samej. Z vyššie uvedenej poznámky je zrejmé, že súdny poplatok sa vyrubuje nielen za samotný návrh na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ale i za ďalšie úkony, vrátane podaného odvolania a dovolania. Zo žiadneho ustanovenia vyššie citovaného zákona nemožno vyvodiť záver, že súdny poplatok sa platí len za samotné podanie návrhu tak, ako na to poukazuje navrhovateľ v podaných odvolaniach. Zo strany okresného súdu nedošlo k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v konaní pod sp. zn. 4 Cdo 39/2007, na ktoré navrhovateľ v odvolaní poukazoval, nebolo možné v predmetnej veci aplikovať, nakoľko sa týka inej poplatkovej situácie (súdnych konaní, resp. poplatkov ktoré v Sadzobníku súdnych poplatkov uvedené nie sú). V prejednávanej veci o takýto prípad nejde a súdny poplatok zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa v Sadzobníku súdnych poplatkov nachádza, a to práve pod položkou č. 7a, v zmysle ktorej súd prvého stupňa i postupoval, keď navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v správnej výške, pričom aplikoval správny právny predpis a správne ho i vyložil a k použitiu analógie zo strany súdu nedošlo. K námietke navrhovateľa, uvedenej v odvolaní zo dňa 05. 03. 2015, že napadnuté uznesenie zo dňa 18. 02. 2015 (o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku) neobsahuje žiadne dôvody, preto je nepreskúmateľné, odvolací súd dodáva, že aj keď riadne odôvodnenie uznesenia, rovnako ako rozsudku je súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces podľa článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 2 Ústavy SR, stručné odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti, spočívajúce len v uvedení, že ide o súdny poplatok za podané odvolanie s uvedením konkrétnej položky Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, vyhovuje požiadavke dostatočného odôvodnenia rozhodnutia v zmysle ust. § 157 ods. 2 v spojení s ust. § 167 ods. 2 OSP a nenapáňa intenzitu odňatia možnosti konať pred súdom z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Pre dostatočné odôvodnenie uznesenia o uložení poplatkovej povinnosti nie je podstatné, či rozhodnutie súdu obsahuje oddelenú časť s výslovným uvedením nadpisu odôvodnenie alebo odôvodnenie nasleduje bezprostredne vo výrokovej časti. Musí však byť z neho zrejmé, z akého dôvodu je poplatková povinnosť uložená, v akej výške a podľa ktorej položky a tieto náležitosti odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa obsahuje.

Rovnako súd prvého stupňa postupoval správne a v zmysle ust. § 5 ods. 1, psím. a/ a ust. § 6 ods. 2 vyššie citovaného zákona. Dovolacie konanie je samostatným konaním (v ktorom sa rozhoduje o dovolaní) a navrhovateľovi ako dovolateľovi v súvislosti s podaním dovolania zo dňa 16. 03. 2015 vznikla poplatková povinnosť. Dovolacie konanie sa teda začalo po 30. 09. 2012, a preto vznik poplatkovej povinnosti navrhovateľa ako dovolateľa je potrebné posúdiť i z hľadiska prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 01. 10. 2012, a to ust. § 18ca vyššie citovaného zákona, v zmysle ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. Navrhovateľ podal dovolanie zo dňa 16. 03. 2015, ktoré bolo doručené súdu dňa 20. 03. 2015 a v tento deň sa začalo dovolacie konanie, pričom ale súdny poplatok za dovolanie nezaplatil. Súd prvého stupňa preto správne postupoval, keď vyrubil navrhovateľovi za podané dovolanie súdny poplatok, aplikujúc tak platnú právnu úpravu účinnú v čase vzniku poplatkovej povinnosti (t. j. v čase podania dovolania) a rovnako tak správne stanovil i výšku súdneho poplatku v sume 40,- eur s poukazom na ust. § 6 ods. 2 vyššie citovaného zákona (teda dvojnásobok poplatku stanoveného v Sadzobníku súdnych poplatkov - položka 7a, t. j. 20,- eur). Nakoľko navrhovateľ ako dovolateľ v určenej lehote súdny poplatok nezaplatil, súd prvého stupňa správne napadnutým uznesením zo dňa 11. 05. 2015 č. k. 9C/70/2013-143 podľa ust. § 10 ods. 1 vyššie citovaného zákona dovolacie konanie zastavil.

V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti navrhovateľa i uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 19. 06. 2014 v konaní pod sp. zn. IV. ÚS 340/2014, v ktorom bola na základe sťažnosti navrhovateľa riešená práve otázka aplikácie položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Predmetné uznesenie možno podľa názoru odvolacieho súdu aplikovať i na dovolacie konanie.

Pokiaľ navrhovateľ v podanom odvolaní zo dňa 05. 03. 2015 proti uzneseniu zo dňa 18. 02. 2015 (o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podanie odvolania) poukazoval na rozhodnutia (uznesenia) Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. 06. 2008 v konaní pod sp. zn. 5 M Cdo 14/2007 a zo dňa 10. 08. 2011 v konaní pod sp. zn. 6 M Cdo 2/2011, tieto podľa názoru odvolacieho súdu nemožno v predmetnej veci aplikovať, nakoľko riešili inú poplatkovú situáciu.

Z uvedených dôvodov odvolaním napadnuté uznesenie súdu o uložení poplatkovej povinnosti za podanie odvolania a zastavení dovolacieho konania, odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Pokiaľ ide o odvolanie navrhovateľa zo dňa 16. 04. 2015 proti výzve súdu prvého stupňa zo dňa 27. 03. 2015 v konaní pod sp. zn. 9C/70/2013 (konanie vedené na odvolacom súde pod sp. zn. 11Co/523/2015) na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie, odvolací súd dodáva, že týmto odvolaním sa v rámci odvolacieho konania nezaoberal, nakoľko neboli splnené podmienky odvolacieho konania. Súd prvého stupňa výzvou (vzor 4a) vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie a takáto výzva na zaplatenie súdneho poplatku nie je rozhodnutím v zmysle ust. § 201 OSP, ktoré by bolo možné napadnúť odvolaním. I keď navrhovateľ svoje podanie zo dňa 16. 04. 2015 označil ako „odvolanie proti uzneseniu na úhradu súdneho poplatku za dovolanie“, predmetné podanie odvolací súd považoval podľa jeho obsahu za vyjadrenie k poplatkovej povinnosti a nerozhodoval o ňom, nakoľko neboli splnené podmienky odvolacieho konania (t. j. súd prvého stupňa uznesením neuložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok, ale vo forme výzvy ho vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie pod následkom zastavenia dovolacieho konania).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodol, a to v súlade s ust. § 224 ods. 1 OSP s použitím ust. § 142 ods. 1 a ust. § 151 ods. 1 OSP. Aj keď odporca v odvolacom konaní bol úspešný, návrh na náhradu trov odvolacieho konania nepodal. Neúspešný navrhovateľ takýto návrh tiež nepodal, ale vzhľadom na výsledok odvolacieho konania by mu náhrada trov konania ani nemohla byť priznaná. Preto odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, nakoľko zo strany žiadneho účastníka konania nebol podaný návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania. Keďže ide o návrhové konanie, súd bez takéhoto návrhu o trovách odvolacieho konania sám nemohol rozhodovať.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.